

Universitetet
i Stavanger

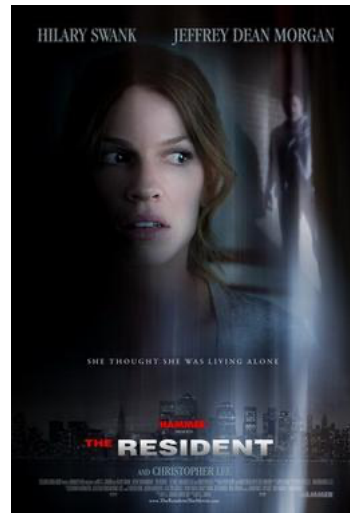
Bacheloroppgave
i Fjernsyns og multimedia produksjon.

En narrativ filmanalyse av stalker i thriller film.

Hvordan kan filmatiske virkemidler forsterke opplevelsen av både å bli forfulgt
og forfølge i thriller film?

Skyggen
(2021.)

The Resident
(2011.)

Av Joachim Seyffarth.

Studentnummer: 249306.

Kandidatnummer: 5661.

Innhold:

1. Introduksjon og problemstilling.
2. Teori.
  - 2.1. Foto.
  - 2.2. Klipp.
  - 2.3. Lyd.
3. Metode.
4. Presentasjon av filmene The Resident og Skyggen.
  - 4.1. The Resident.
  - 4.2. Skyggen.
5. Analyse og drøfting.
  - 5.1. Kamera og synsvinkel i The Resident.
  - 5.2. Utsnitt, kamera og synsvinkel.
  - 5.3. Klipp i The Resident og Point of view.
  - 5.4. Lyd i The Resident.
  - 5.5. Klipp og Pow.

5.5.A. Lyd.

5.5. B. Klipp, Pow og Lyd.

5.6. Skyggen min egen film.

5.7 Kamera og synsvinkel.

5.8. Klipping.

5.9. Lyd.

6. Likheter og forskjeller min egen film opp mot The Resident.

7. Konklusjon og oppsummering.

1. Introduksjon og problemstilling:

Thrillere kjennetegnes av de er preget og definert av en stemningene, som fremkalles, gjennom økte følelser på spill, i form av f.eks. spenning, overraskelser og angst.

I denne analysen skal jeg ta utgangspunkt i hvordan filmatiske virkemidler, som foto, klipp og lyddesign, brukes til å forsterke opplevelsen av både forfølgelse og bli forfulgt i thriller filmen *The Resident*. Dette skal jeg sammenligne med en film, hvor det ene fokuset er fra stalkerens sin side, og det andre er fra den personen som blir forfulgt. Samt sammenligne dette opp mot min egen film.

Thrillere kjennetegnes av de er preget og definert av en stemningene, som fremkalles, gjennom økte følelser på spill, i form av f.eks. spenning, overraskelser og angst.

Problemstilling: Hvordan kan filmatiske virkemidler forsterke opplevelsen av både forfølge og bli forfulgt i thriller film?

2. Teori: Når det kommer til hvordan man bruker foto, lyd og klipp, i thriller film, kan man først ta utgangspunkt i synsvinkler igjennom kamera.

2.1. Foto: Det første som kan ses på, er bruken av point of view. Point of view, kan vi dele opp i tre kategorier 1 person, 2 person, og 3 person synsvinkel.

I filmen *The Resident*, er det 1, 2 og 3 persons synsvinkel, og den skifter fortellerstandpunkt fram og tilbake. Når det kommer til den personen, som blir forfulgt og den som forfølger.

For å se på forskjellen mellom de ulike synsvinklene, tar jeg utgangspunkt i Braathens teori, for de tre ulike synsvinklene. (Braathen, 1984, s. 21.)

Når det kommer til 1 persons synsvinkel, kan man kalle den for perseptuelt subjektiv kamerainnstilling (POV). (Braathen, 1984, s. 21.)

Denne kamerainnstillingen vises direkte fra selve karakterens subjektive synsvinkel. Det vil si at selve kameraet overtar, og kopierer selve karakterens blikkretning. Dette gjør at vi som seer kan, se med karakteren ut i det ytre rommet, og det fremheves hva karakteren ser. (Braathen, 1984. s. 29.)

POV innstillingen er den innstillingen, som viser direkte fra karakterens subjektive opplevelse. Når det kommer til hvordan man skifter til overgangen, til en perseptuel kamera innstilling, er at selve karakteren filmes i nærbilde, for så etterpå at kamera filmes fra karakterens blikkretning. (Braathen, 1984. s. 29.)

Om karakteren f.eks. beveger seg rundt i rommet, bruker man å panorere kameraet til den retningen karakteren ser, for å kunne kopiere synperspektivet. (Braathen, 1984. s. 29.)

Neste er andre person synsvinkel, konseptuelt subjektiv kamerainnstilling. Gjennom denne synsvinkelen formidles det hva karakteren tenker. F.eks. igjennom drømmer, tanker, eller flashbacks. (Braathen, 1984, s. 105.)

Ifølge Braathen handler det om å se på det som er innvendig, den indre virkelighet, i motsetning til å utover og ting i det ytre rom. (Braathen, 1984, s. 105.)

Når det kommer til overgangen til denne synsvinkelen, kan det foregå på forskjellige måter f.eks. at karakteren får et fjernt ansiktsuttrykk, uskarpe bilder, eller forvrengning av perspektiver. Dette for å komme inn i karakterens sinn. (Braathen, 1984, s.105.)

Tredje person synsvinkel er subjektivisering av det objektive. Dette er en teknikk, som innebærer fortellermessig identifikasjon med en bestemt karakter i filmbildet. Vi ser karakteren, og det den ser på. (Braathen, 1984, s.31.)

Kameraet står på utsiden, som inkluderer hovedkarakteren i bildet, eller viser bilder som er direkte knyttet til hendelsen, eller opplevelsen til karakteren. (Braathen, 1984, s. 31.)

Gjennom denne synsvinkelen til vanlig, bruker man til å filme nært på karakteren, slik at man får med ansiktsuttrykk, og diverse sansetrykk, som markerer hva karakteren legger merke til. (Braathen, 1984, 31.)

Visuelt kan man også bruke denne synsvinkelen til f.eks. å angi en bestemt karakters subjektive forhold, og styring av de fortalte begivenhetene. F.eks. bruk av sterke farger, for å få frem en stemning eller følelse. (Braathen, 1984, s. 31.)

2.2. Klipping: Når det kommer til klipping, brukes det som skiftning mellom kameravinkler og forskjellige innstillinger, f.eks. i form av to av scener eller to sekvenser. Dette gjør at man har mulighet til å bevege seg til et annet rom, uavhengig av tid. Klipping kan også brukes til å forlenge tiden, og forkorte den. (Toreg, 2011, s.18.)

Klippingen kan inneholde harde og myke klipp, dette henger sammen med klipperytme, som bestemmer hvor fort klippene skal komme.

Thriller film har mange forskjellige måter å klippe på f.eks. match cut, cross cutting, discontinuity redigering, eleptisk redigering, jump cut, overlapp redigering, usynlig redigering og pararell klipping. (Hordle, 2016.)

2.3. Lyd: Johann og Milo skriver om lyd i thriller film. Det finnes forskjellige lydtekniker, som brukes i thriller film. De mest vanlige er f.eks. diagetisk lyd og ikke diagetisk lyd.

Diagetisk lyd, er lyd som kan høres av karakteren, og som er lagt til lyden i selve scenen. Kilden til den diagetiske lyden, kan både være med i skjermen, og utenfor skjermen. F.eks. en jente som skriker, er et eksempel på diagetisk lyd. (Johann & Milo, 2021.)

Ikke diagetisk lyd, er lyd som ikke kan høres av karakteren, og som ikke er en del av historien. Altså i form av tillagt lyd. F.eks. voice over, eller musikk. Dette brukes til å skape frykt og usikkerhet. (Johann & Milo, 2021.)

3. Metode: Det skal være en filmanalyse hvor hovedfokuset ligger på tradisjonell thriller. Det vil si at jeg skal ta utgangspunktet enkelte scener i en film, hvor jeg skal undersøke hvordan filmatiske virkemidler blir brukt til å bygge opp dramaturgien i filmene, når det kommer til forfølge og bli forfulgt.

Samt skal jeg også sammenligne disse filmene med enkelte scener fra min egen film.

4. Presentasjon av filmene: Jeg har valgt å ta for meg filmen The Resident, og min egen film.

4.1. The Resident: Filmen starter med en dame, som her Julie. Hun kjøper en leilighet Brooklyn, etter at hun har slått opp med kjæresten. Julie blir godt kjent med Max, og hans far. Julie jobber, som kirurg sykepleier.

Allerede den første dagen, når Julie har flyttet inn i den nye leiligheten. Våkner hun midt på natten, og føler at noen har vært inne i leiligheten. F.eks. Står den ene døren på gløtt. Dagene går, og hun blir stadig bedre kjent med Max. Julie treffer på Max på en kunstutstilling og kafe. Det ender opp med at de utvikler en liten form for romanse.

I romansescenen hjemme hos Julie, blir vi presentert for tilbakeblikk. Gjennom dette vises det at Max har forfulgt Julie, hvor en hun går. Til og med på jobben, han hadde planlagt hele tiden at Julie skulle overta leiligheten, etter å ha sett en annonse på sykehuset. Der hun jobber.

Julie velger å trekke seg unna romansen fordi hun ikke føler seg klar til å gå inn i noe nytt kjærlighetsliv. Dette fører til at Max blir sint, og lei seg.

Samtidig føler Julie stadig vekk, at det er noen, som har vært inne i leiligheten hennes mens hun sover. Derfor velger hun å installere overvåkningskamera.

Julie gjenopptar kontakten med sin gamle kjæreste, som hun finner tonen igjen med ganske fort.

Samtidig som dette skjer, skjer det merkelige ting med Julie. Hun begynner stadig vekk å forsove seg til jobb, det ender med at hun tar en blodprøve for å sjekke om noe er galt.

Prøvesvarene viser at hun har blitt dopet ned. Hun ringer kjæresten, for å høre om det står bra til. De har en avtale etter at Julie har vært på jobb. Julie får ikke noe svar, og drar hjem i all hast.

Når Julie kommer til leiligheten er den tom, og hun prøver å ringe kjæresten sin en gang til. Hun får fortsatt ikke kontakt og bestemmer seg for å sjekke overvåkningskameraene.

De viser at Max har vært inne i leiligheten, og voldtatt Julie mens hun sover. Julie faller i sorg og dyp fortvilelse.

Samtidig ankommer Max leiligheten med blomster, for å prøve å skvære opp mellom dem. Julie viser fortsatt ingen interesse, for å ha noen romanse med Max. Hun prøver å ringe kjæresten, men blir kommandert av Max til å legge den ned.

Det ender opp med å bli en farlig krangel mellom Max og Julie, hvor Julie springer for livet igjennom kjelleren, som hun oppdager opp til leiligheten sin.

Der nede, ender hun opp med å finne kjæresten sin død. Hun tar frem en spikerpistol for å forsvare seg mot Max. Julie ender opp med å drepe Max med pistolen. Slik slutter filmen.

4.2. Min egen film Skyggen: Filmen starter med Jon og Ole, som står på skolen, og prater om en fest de hadde i helgen. I skjul står en person og følger med på dem, nemlig stalkeren. Det kommer to jenter forbi, og vi får vite at Jon har ligget med den ene. Kjæresten til Jon dukker opp, og hun har fått vite om ligget på festen.

Videre i filmen har stalkeren forfulgt Jon hjemme, Jon gamer, mens stalkeren filmer og tar bilder av han. Igjennom vinduet utenfor leiligheten hans.

Når Jon er ute på joggetur og får tilsendt en sex video fra festen, skjønner han at det er noe galt. Han blir redd, og springer hjem i all hast. Han snakker med Ole, som blir overrasket. De lover å holde kontakten.

Jon får videre tilsendt et bilde av at han er i skogen, noe som fører til angsten og redselen blir sterkere. I mellomtiden har stalkeren kommet seg inn i leiligheten. Jon går bort til døren for å låse den.

Jon ringer til Jannike for å fikse på det han har stelt i stand, Jannike bestemmer seg for å gi han en sjanse til. Jon legger på og sovner. Stalkeren lister seg forbi, og tar smykket, som ligger på bordet, og sniker seg inn i skapet på Jon sitt rom.

Jon våkner av at telefonen ringer, og han får tilsendt et bilde av Jannike med en annen mann. Jon blir enda mer stresset, og får øye på at smykket ikke ligger på bordet. Jon romsterer rundt i stuen, og går videre inn på rommet for å lete.

I det samme han skal sjekke skapet, skyter en hånd ut av skapet. Jon roper og sparker til den, og løper ut. Jon står klar med kniven bak veggen, når stalkeren kommer rundt hjørnet. Han stikker kniven i låret til stalkeren, og løper ut. Stalkeren halter etter, med kniven i låret.

Senere på kvelden sitter Jon og Jannike, og diskuterer det som har skjedd. Jannike har en mistanke om at det kan være eksen, som prøver å hevne seg på henne. Jon får en telefon om at politiet leter etter morderen, og at de skal finne han. Jon og Jannike bestemmer seg for å få litt søvn.

I siste scenen av filmen, står stalkeren utenfor leiligheten. Han tar tak i kniven, og drar den ut av låret. Han holder kniven hevet, mens han beveger seg mot leiligheten, hvor Jon og Jannike befinner seg.

5. Analyse og drøfting:

The Resident: Det første vi kan se på når det kommer til temaet forfølge og bli forfulgt, er hvordan dette bygges opp i denne filmen, i form av foto.

Julie i leigheten 1: Den første scenen jeg har valgt å ta utgangspunkt i, er scenen når Julie bor første kvelden i den nye leiligheten for seg selv. I denne scenen brukes både forfulgt å forfølge prinsippet, som jeg legger til grunn i denne analysen.

5.1. Foto og synsvinkel: Når det kommer til bruken av foto i denne scenen, kan man se at det filmes gjennom 3 persons synsvinkel i store deler av scenen. Vi kan f.eks. se at det brukes bevisst, som et observasjons kamera. Vi som publikum blir stående på utsiden, og kommer dermed ikke like tett på hovedkarakteren, noe som gir en aural synsvinkel. (Braathen, 1984, s. 31.)

Det blir altså brukt en blanding av subjektivt og objektivt kamera. (Stokkedal, 2017.)

Likevel brukes det med jevne mellomrom nærbilder f.eks. ved at man får med ansiktsuttrykk, eller sansetrykk, for å markere hva selve karakteren legger merke til. (Braathen, 1984, s. 31.)

Effekten som skapes ved å bruke 3 persons synsvinkel, er at det gir en følelse av dybde i scenen, f.eks. gjennom å etablere rom og sted, og for å få frem viktige detaljer i et bilde.

Det brukes også 1 persons subjektive synsvinkel enkelte steder i filmen, f.eks. i form av at scenen skifter mellom nærbilder av Julie, før det filmes igjennom Julies blikkretning. Det brukes også panorerings kamera i denne scenen, i form av at man f.eks. følger etter karakteren, og panorerer det i retningen som karakteren ser. Det brukes dermed en subjektiv kamerainnstilling. (Braathen, 1984 s. 21, 29.)

Når det kommer til å bruke 1 persons subjektive synsvinkel, skaper også dette et personlig preg, i den form av at det blir brukt til å vise fram følelser som publikum kan kjenne seg igjen i f.eks. av at mye i denne filmen dreier det seg om frykt og usikkerhet. (Braathen, 1984 s. 21, 29.)

5.2. Utsnitt og kamera: Når det kommer til hvordan dette brukes bevisst i forhold forfulgt og forfølgelse, kan vi f.eks. se på først og fremst hva slags bilde utsnitt, som brukes i selve scenen.

Første bildet som brukes i scenen, er kameraet som er plassert i kjøleskapet, med et halvtotalt bilde, hvor hun tar ut en øl fra kjøleskapet. Overgangen til neste bilde er tatt i fugleperspektiv og er et totalt bilde. Før det blir til et halvtotalt bilde, med innzoom på Julie med bevegelse.

Det brukes videre en veksling av halvtotalt bilde, totalbilde, og halvnært bilde, når hovedpersonen ser i baderoms speilet. Det brukes også bevegelse i form av tilting opp og ned på Julie, og forandring av perspektiv, til froskeperspektiv.

Allerede her får man en følelse, og et hint om at det er noe som ikke stemmer. Selv om ikke hovedkarakteren har fått noen mistanke i første omgang. I form av at toget har blitt brukt til å bygge, opp spenningen om at det skal skje noe.

Det veksles i første del av scenen mellom 1 person og 3 person kamerainnstilling, noe som gjør at det skapes en effekt på at man karakteren føler seg forfulgt, igjennom at man er tett på karakteren igjennom nære bilder, og 3 person for å skape litt avstand, å få et bredere bilde av hva som skjer. (Braathen, 1984, s.31.)

Effekten som skapes ved å skifte mellom disse synsvinklene og utsnittene, er at det fører til at det gir mer bevegelse og dynamikk i scenen.

Kameraet bygger videre opp til en følelse av en forfølgelse, gjennom at det ikke brukes de tette nærbildene. Dette gjør at man ikke kommer like tett på karakteren, noe som gjør at det skapes en avventende stemning.

Den samme innzoomings effekten fra fugleperspektiv, blir også brukt når man ser Julia ligger i sengen, samt blir det også brukt halvnært bilde når man ser Julie. Når det kommer til kamerabevegelse blir det brukt vending av kameraet, slik at man er på karakterens høydenivå, fra når hun våkner, til hun står opp vendes kameraet tilbake igjen.

Det brukes videre close up bilder, for å frem Julias reaksjoner, på at døren står åpen. Videre følger man Julias videre igjennom leiligheten, ved hjelp av halvtotale, og totale bilder. Her brukes det håndholdt kamera.

Den effekten bruk av håndholdt kamera skaper i denne scenen, er at den gir scenen mer dynamikk og bevegelse. Dette fører til at det f.eks. skapes dybde i scenen, gjennom bevisst variasjon av utsnitt og bilder.

Håndholdt kamera blir også brukt til å underbygge dramaturgien, f.eks. i form av at man bruker håndholdte bevegelser til de mest dramatiske sekvensene i scenen.

Når Julie står i stuen til leiligheten brukes det, en panoreringsbevegelse, fra den ene siden av rommet til det andre, det brukes også panorering etter Julie har gått ut av rommet. Da kan man se skyggene av en person, som står i rommet. Scenen avsluttes av et bilde av månen, og røde ufokuserte lys, som markerer overgangen til ny scene.

Scene Julie i leiligheten del 2: I den andre delen av scenen veksles det også mellom 1 og 3 person synsvinkel, slik som i første delen av scenen. Dette bygger opp dramaturgien i scenen, og forsterker effekten av en kommende konflikt, ved at man følger Julia, som går igjennom rommet, hvor man får med ansiktsuttrykk, og reaksjoner. (Braathen, 1984, s. 21, 31.)

Samt at man veksler til 3 person synsvinkel hvor man får se flere detaljer, og bygger opp under prinsippet om at hun blir forfulgt. (Braathen, 1984, s. 31.)

3 persons synsvinkel blir også brukt som effekt, for å skape en pause i konflikten, når f.eks. i form av at i denne scenen går fra et 3 persons bilde til et annet. Dette brukes f.eks. overgangen til en ny scene, for å holde igjen en konflikt. Slik at publikum får tid til å reflektere over hva som skjer. (Braathen, 1984, s. 31.)

En kontrast i denne scenen, er at den går fra en dyster og uhyggelig natt for hovedpersonen, til en ny og fin dag, som om ingen ting har hendt.

Når det kommer til prinsippet om jakt, er det ikke det mest fremtreende i denne scenen, i form av fokuset ligger på hovedpersonen, og at vedkommende føler seg forfulgt. Jakt prinsippet kommer til grunn, i form av at man ser en skygge i scenen, som beviser at han er inne i huset.

Da holdes kameraet på avstand, noe som gjør at jakt effekten ikke er den mest fremtredende i denne scenen.

5.3. Klipp og Point of wiew The Resident: Når det kommer til bruken av klipp i denne scenen, kan vi se på teorien om hva et klipp er.

Når det kommer til klipp i denne scenen kan vi se på f.eks. at det har blitt brukt en myk klipperymte, med ikke harde klipp, men korte klipp. Dette øker selve spenningen i scenen.

Det er også brukt kontinuitetsprinsippet, når det klippes. Dette i form av at klippene ikke synes like godt i mange av overgangene i scenen. Dette kalles usynlige klipp, og kamoufleres igjennom av at man bruker f.eks. forskjellige typer utsnitt, i denne scenen halvtotale bilder, total bilder og bevegelser. (Sandal & Stokkedal, 2019.)

Point of wiew prinsippet brukes i denne scenen f.eks. når man klipper. I den form av at når Julia ser mot venstre klippes det til en innstilling, som er filmet fra venstre, og som er i samme øye høyde som det karakteren ser på. Når f.eks. Julia ser inn i stuen, for å se om noen befinner seg inne i leiligheten. (Almvik, 2019.)

Ved å bruke dette prinsippet ville dette skape en effekt, av mer realisme og at man får en følelse av at man er en større del av historien. Dette på bakgrunn av at man ser hva karakteren ser på, og fra deres perspektiv, noe gjør at man blir bedre kjent med hovedpersonen i filmen.

5.4. Lyd: Når det kommer til lyd i denne scenen, kan vi se på et skille mellom diagetisk lyd og ikke diagetisk lyd. (Johann & Milo, 2021.)

Diagetisk (realyd) og ikke diagetisk lyd (effekt lyd) kontentum: Det er diagetisk lyd f.eks. i form av lyden av økliring glass, vinden ute, lyden av vann plask, rom atmosfære lyder. (Johann & Milo, 2021.)

Det er også blitt brukt ikke diagetisk lyd i form av musikk og lydeffekter. Det at man hører lyden av toget, som rister, og lyden av en person som forsvinner raskt forbi. (Johann & Milo, 2021.)

Det blir ikke brukt noen form for diagetisk musikk i denne scenen. Det er ikke noe andre typer lydtkilder, som f.eks. sender ut musikk. Ingen form for radio. (Johann & Milo, 2021.)

Det er brukt tillagt popmusikk som skaper en hyggelig atmosfære. Det er også brukt en skummel musikk, som bygger opp spenningen på slutten av scenen. Musikken øker i nivå når, man ser skyggen til en person, som står i stuen. Denne avslutter scenen, og fades ut, som en overgang til neste scene.

Når det kommer til hvordan musikken og lyden generelt brukes i denne scenen: Den forsterker opplevelsen om at det er noe som ikke stemmer, og den setter en uhyggelig stemning. (Johann & Milo, 2021.)

Den er med på å bygge opp dramaturgien i filmen, og bygge opp under forfølgelses effekten, som publikum opplever.

Julie med kjæresten scene: En annen scene som kan man nevne, hvor både jage og forfulgt prinsippet kommer til uttrykk, er f.eks. når Julie befinner seg i leiligheten sin, hvor hun har drukket vin, sammen med sin tidligere kjæreste. Vi går inn i den delen når, kjæresten forlater leiligheten.

Når det kommer til bruken av kamera i denne scenen, brukes det som observasjonsmodus, og på avstand. Forskjellen i denne scenen, fra den forrige scenen, er at hovedpersonen direkte føler seg forfulgt, men at f.eks. likevel får en følelse av dette. På bakgrunn av avstands kamera.

Selve jakt følelsen kommer fram, når kameraet vendes om. Da ser man at selve stalkeren følger med på dem, fra kjelleren. Bildeutsnitt, som brukes for å bygge opp under jakt stemningen, som skapes er at man først får et bilde av noen skikker igjennom et lite hull. Dette er sett igjennom stalkerens øyne, før bildet byttes til at man kan se selve stalkeren.

Videre går vi tilbake til et bilde av en hånd i halvt totalbilde, som sprøyter noe i vin flaska til Julia. Dette bygger opp en mystikk, og en stemning, om at noe er i ferd å skje. Stalkeren gjør alt for å få Julia. Det vitner om stalkerens syke personlighet. Kameraet skifter tilbake til Julie, som tar et glass vin fra flasken, før hun legger seg i sengen.

Kameraet beveger seg nedover til under sengen, der selve stalkeren sitter. Dette gjør at jakt instinkt har falt til ro en liten stund, stalkeren har greid å komme seg innpå sitt offer. Effekten dette skaper er at du aldri kan føle deg trygg.

Veksling av 1 og 3 person kamerainnstilling i denne scenen, skaper effekten av at det er en konflikt, hvor hovedpersonen står i fare. Ved å skifte fra 1 og 3 person synsvinkel, er det med på bygge opp under begrepene bli forfulgt og forfølge, i den form av at man setter stemningen med å bruke bilder til å sette opp en atmosfære, f.eks. i form av den store leiligheten, og selve kjelleren der stalkeren sitter, som det veksles mellom. (Braathen, 1984, s. 21, 31.)

Det vekles også mellom Max og Julies ansiktsuttrykk. Dermed brukes det point of view, når fokus ligger på enten Max, eller Julie. Ved skiftning av fokus.

En annen grunn som gjør at det skapes en jakt og forfølgelses effekt i denne scenen, selv om hovedperson er ubevisst på at hun blir forfulgt i selve scenen, er at når kameraet ligger f.eks. på hovedpersonen er mesteparten av klippene tatt i normalperspektiv for å bygge opp under forfølgelse, mens når kameraet og fokuset vendes mot stalkeren, foregår det meste i froskeperspektiv, før det går til normalt perspektiv. Når stalkeren klår på Julia, mens hun sover.

Dette mener jeg at fotografen har brukt bevisst, for å bygge opp under dramaturgien i scenen. Dette gjør også at skapes et skille om at jakt bildene er undervinklet, mens forfølgelses bildene er over vinklet.

Den effekten fokus skifte skaper fram og tilbake, er at det skaper dybde på scenen, og man får to ulike perspektiver, man får frem både hovedpersonens reaksjoner, og stalkerens reaksjoner på ting.

En annen ting også skiftning av fokus på denne måten skaper, er at man blir kjent med begge personer.

5.5. Klipp: Når det kommer til bruken av klipp i denne scenen, har det blitt brukt en myk klipperymte, med ikke harde klipp, men korte klipp. Dette øker selve spenningen i scenen. (Toreg, 2011, s.18.)

Det er også brukt kontinuitetsprinsippet, når det klippes. Dette i form av at klippene ikke synes like godt i mange av overgangene i scenen. Dette kalles usynlige klipp, og kamufleres igjennom av at man bruker f.eks. forskjellige typer utsnitt, i denne scenen halvtotale bilder, total bilder og bevegelser. (Sandal & Stokkedal, 2019.)

Point of view prinsippet brukes i denne scenen f.eks. når man klipper i form av f.eks. når Max ser igjennom et hull i veggen rett frem, på Julie. Da ligger kameraet på samme øyehøyde, som det Max ser på. (Almvik, 2009.)

5.5. A. Diagetisk (realyd) og ikke diagetisk lyd (effekt lyd) kontentum: Det er diagetisk lyd f.eks. i form av atmosfære lyder fra kjelleren og leiligheten, matlagings lyder. (Johann & Milo, 2021.)

Det er også blitt brukt ikke diagetisk lyd i form av musikk og lydeffekter. F.eks. lyden av telefonen som ringer, dørklokken som ringer, og drypping av vann fra kjelleren. (Johann & Milo, 2021.)

Når det kommer til diagetisk musikk og ikke diagetisk, kan vi se på at det ikke blir brukt noe form diagetisk musikk i denne scenen, ingen lydkilder i scenen som spiller musikk. (Johann & Milo, 2021.)

Musikken i scenen som er brukt, er en skummel klassisk musikk. Den øker i nivå når, fokuset ligger på Max. Den blir bare høyere, og høyere, etter hvert som Max blir mer gal, og følelsene hans bikker over.

Det som avslutter selve scenen, er at den skumle klassiske musikken fader ut, samtidig som det ringer.

Når det kommer til hvordan musikken brukes i denne scenen: Den er med på bygge og selve dramaet i scenen.

Den forsterker opplevelsen om at Julie blir iverktatt, uten at hun er klar over det selv, og bygger opp under forfølgelses effekten, og skaper følelse av en uhyggelighet.

5.5. B. Sluttscenen: Jakt og forfølgelses prinsippet, kommer også tydelig fram i sluttscenen. Vi kan gå til den delen av scenen, hvor Julia løper fra Max, i kjelleren første gangen.

Når det kommer til bruken av kameraet her kan vi f.eks. se på at kameraet ligger på Julia først og fremst på Julia, hvor man følger etter henne, med hele tiden på avstand. Det er ikke brukt veldig mye tette nærbilder.

Forfølgelses effekt for publikum i denne scenen, skapes ved at det er brukt en form for kaotisk kamera, i en dramatisk situasjon, mens jakt virkemidlene skapes ved at kameraet skifter til stalkeren, som følger bak. Her er kamera mer i ro.

For å bygge opp spenningen i scenen, og samtidig skape en følelse om jakt og forfølgelse, skifter kamera fra Julia til Max, med jevne mellomrom.

Synsvinkel: I denne scenen brukes det også en veksling mellom 1 og 3 person kamerainnstilling, også på samme måte, som de andre scenene, ved at veksler frem og tilbake mellom nærbilder av personene, før det går over til 3 person, for å sette sted og stemning, og skape en større avstand mellom Julie og Max. (Braathen, 1984, s. 21, 31.)

De ulike synsvinklene blir også brukt, form av at enkelte sekvenser i scenen, viser Max i 3 person, mens enkelte av bildene viser Julie i nærbilder, altså ved bruk av point of view. (Braathen, 1984 s. 31.)

Når man tror Julia, har kommet seg i sikkerhet, for en stund, når hun greier å komme seg inn i leiligheten igjen, skjønner man at det kommer til å skje noe ved at kameraet er litt avventende, ved at det er på avstand, og man følger selve hovedpersonen. Igjennom usikkerhet, og som ser seg mye fram og tilbake. Brått dukker stalkeren opp bak en vegg, og Julia greier å rømme på nytt.

Dermed er jakt og forfølgelse i gang igjen, og sånn veksler det frem og tilbake mellom Julia og Max igjennom hele scenen.

Klipp: Når det kommer klipp, har det blitt brukt en myk klipperymte, med ikke harde klipp, men korte klipp. Dette øker selve spenningen i scenen. Tøreg, 2011, s.18.)

Det er også brukt kontinuitetsprinsippet, når det klippes. Klippene synes nesten ikke, og glir naturlig fra klipp til klipp.

Dette igjennom av at man bruker f.eks. forskjellige typer utsnitt, i denne scenen halvtotale bilder, total bilder og bevegelser. (Stokkedal & Sandal, 2019.)

Point of view prinsippet brukes i denne scenen f.eks. når man klipper i form av f.eks. når Julie ser på trappen i kjelleren, som Max kommer ned. Da ligger kameraet på Julies øyehøyde, og det hun ser på. (Braathen, 1984, 21.)

Lyd: Når det kommer til lyd, skiller vi mellom diagetisk lyd og ikke diagetisk lyd: (Johann & Milo, 2021.)

Diagetisk (realyd) og ikke diagetisk lyd (effekt lyd) kontentum: Det er diagetisk lyd f.eks. i form av atmosfære lyder fra kjelleren, leiligheten, og pusting fra karakterene. (Johann & Milo, 2021.)

Det er også blitt brukt ikke diagetisk lyd f.eks. lyd eller musikk, i form av ting av som faller ned, drypping av vann fra kjelleren og knirking fra trappen i kjelleren. (Johann & Milo, 2021.)

Når det kommer til diagetisk musikk og ikke diagetisk, kan vi se på at det ikke blir brukt noe form diagetisk musikk i denne scenen, ingen lydtkilder i scenen som spiller musikk. (Johann & Milo, 2021.)

Musikken, som er brukt er en skummel klassisk musikk. Den øker i takt med selve forfølgelsen, og den blir sterkere når fokuset er på Max, som følger Julie.

Når det kommer til hvordan musikken brukes i denne scenen: Den er med på bygge og selve dramaet i scenen, og den skaper en følelse av forfølgelse.

Det som avslutter selve scenen, er det at den fades ut av den skumle klassiske musikken. (Johann & Milo, 2021.)

Det brukes også andre persons synsvinkel i en scene, hvor Max og Julia er inne leiligheten, hvor de har utviklet en liten relasjon. Det oppstår et lys glimt, og man får se flashbacks fra den perioden Max har forfulgt Julie. (Braathen, 1984, s. 105.)

5.6. Skyggen: Når det kommer til temaet forfølge og bli forfulgt i min film, har jeg valgt å ta utgangspunkt i scenen, når Jon jogger rundt i skogen. Først i form av, hvordan dette brukes igjennom foto.

5.7. I denne scenen, filmes det igjennom både 1 person og 3 person synsvinkel, den form av at følger Jon i tredje person synsvinkel, men han jogger i skogen. Før kamerat vendes, og man ser ting igjennom stalkerens øyne. Dette i form av at det brukes bilder, hvor man følger etter hovedkarakteren bak han, mens også bilder hvor man følger etter hovedpersonen på siden av han.

Sammen med også mobilvideoen. Skaper dette en effekt av forfølgelse, og bli forfulgt. (Braathen, 1984, s. 21, 31.)

I denne scenen brukes det totale bilder for å skape avstand, og halvotale bilder, for å få med ansiktsuttrykk.

5.8. Når det kommer til bruken av klipp denne scenen, er det brukt pararell klipping. I den form av det klippes mellom to enkelte handlinger på samme sted, f.eks. i form av at vi både følger stalkeren og hovedpersonen Jon i samme i samme scene. (Stokkedal, 2019.)

Det brukes også en hard klippe rytme, i form av å bygge opp under den dramatiske effekten i scenen, og spenningen forsterkes. (Stokkedal, 2019.)

5.9. I lyd skiller vi mellom diagetisk og ikke diagetisk lyd. Den diagetiske lyden, som er brukt i denne scenen, er atmosfære lyden i skogen. Bruken av ikke diagetisk lyd, er i form av effekt lydene som jeg har lagt på. (Johann & Milo, 2021.)

Det veksles også mellom to ulike musikker typer, for å bygge opp under spenningen, og skille stalkeren og hovedpersonen om hverandre. Denne musikken bygges opp i starten av scenen, og fades ut på slutten av filmen. (Johann & Milo, 2021.)

6. Likheter mellom Skyggen og The Resident: Når det kommer til likheter mellom Skyggen og The Resident, har jeg blitt inspirert på fotosiden av f.eks. forfølgelses scenene i The Resident, hvor jeg har fokus på hovedpersonen og stalkeren som følger etter.

Forskjellen mellom min film, og The Resident er at jeg bruker flere elementer for å forsterke forfølgelses scenene ved f.eks. å ha mye bilder fra både stalkerens perspektiv. Dette f.eks. igjennom bildene fra skogen, hvor man ser ting igjennom stalkerens øyne, men også mobilvideoer, som blir brukt til en innvirkende effekt på stalkingen.

Samt er også hele tiden mobile meldinger på telefonen til Jon, et gjennomgående element for å bygge opp forfølge og bli forfulgt prinsippet.

7. Konklusjon og oppsummering: Når det skal oppsummeres hvordan oppgaven har svart på problemstillingen:

Hvordan kan filmatiske virkemidler forsterke opplevelsen av både forfølge og bli forfulgt i thriller film?

I denne oppgaven inkluderer mange forskjellige filmatiske virkemidler innenfor for foto, lyd og klipp, som kan bygge opp under dette. De viktigste og mest vanligste filmatiske metodene er tatt utgangspunkt i form av teori fra Braathen, Toreg, Johann og Milo, som tar utgangspunkt i de filmatiske virkemidlene innenfor foto, lyd og klipp.

For å forsterke opp under kan man se på noen av de viktigste punktene, som er med på å forsterke dette, er at det veksles mellom 1 og 3 person synsvinkel, dette gir den effekten av at det forsterker selve konflikten og spenningen i filmen, igjennom at man får to ulike synvinkler på ting. Dette bruke også effektiv til å sette opp en stemning. (Braathen, 1984, s. 21, 31.)

Ved å bruke to ulike synvinkler i både Skyggen og The Resident gir det både et personlig preg, og et preg hvor man følger karakterene på utsiden.

Effekten av personlighet kommer tydelig frem igjennom, point of view, hvor man da er tett på karakteren. Ved å variere ulike typer utsnitt og perspektiv, gir det en dynamikk og bevegelse til filmen, som forsterker prinsippet jaget og bli forfulgt.

Når det kommer til lyd forsterker den opplevelsen av noe som ikke stemmer, og setter en uhyggelig stemning, både i *The Resident* og min egen film.

Klipping har den effekten at den kan forlenge og forkorte tiden, eller øke spenning. I både *Skyggen* og *The Resident* er det brukt en hard klipperytme, på de mest dramatiske scenene.

Konklusjonen er dermed at, filmatiske virkemidler er viktige elementer for å forsterke spenning, følelser og opplevelser, tilknyttet å bli jaget og forfulgt.

Litteratur:

Introduksjon til film: Historie, teori og analyse. Andre opplag. 1994. Lars Thomas Braathen.

Klipperen Den Tredje Fortelleren. Første opplag. 2011. Jan Toreg.

Lenker: Synnøve. J. L. (2016.) *Den subjektive opplevelsen. Mastergrad. Høgskolen Lillehammer.*

Hentet fra:

<https://brage.inn.no/inn-xmlui/bitstream/handle/11250/2410134/FIF3009%20Masteroppgave%20Julie%20Lillemor%20Synn%C3%B8ve%20Rigv%C3%A5r%20mai%202016.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Hordle. T. 2016, 11. mai.) *Codes and conventions of a thriller film.*

Hentet fra:

<https://tomhordle16.jimdofree.com/>

Hentet fra:

https://docs.google.com/presentation/d/1mGQASJ_NWGYF6CIDFII-Z2mtfzeuNNvGr8yZ101AKZY/htmlpresent

Johann & Milo, 25. Februar, 2021.) *Thriller Conventions. Sound Ideology.*

S. Stokkedal, 29. desember.) *Subjektivt kamera.*

Hentet fra:

<https://ndla.no/nb/subject:14/topic:1:103867/topic:1:185037/resource:1:115584?filters=urn:fil ter:80f10045-2faa-4f6f-be0f-4c7ec9618186>

S. Stokkedal, 21.november, 2019.) *Klipping og klipperytme.*

Hentet fra:

<https://ndla.no/nb/subject:1/topic:1:172416/topic:1:172650/resource:1:116447?filters=urn:filter:ee84a147-0472-4fc6-832b-704faefa2ff0>

R. M. Tørdal & M.A. Walther. 7. mars, 2017.) *Bildevinkler og kamerabevegelser.*

Hentet fra:

<https://ndla.no/nb/subject:1/topic:1:172416/topic:1:172650/resource:1:116447?filters=urn:filter:ee84a147-0472-4fc6-832b-704faefa2ff0>

S. Stokkedal & og M. A. Sandal. 27.november, 2019.) *Kontinuitetsklipping.*

Hentet fra:

<https://ndla.no/nb/subject:b84357cc-93f8-4742-a06b-24596307e5d4/topic:35f42847-3100-4be6-8b48-89aecbde4dc/resource:4f2a136e-e19a-495d-a533-0f6559c6c5d6?filters=urn:filter:090997c4-78d3-4a79-93ad-178d465cdba3>

S. Almvik. 27.oktober, 2009.) *Point of view-klipp.*

Hentet fra:

<https://montages.no/2009/10/begrepet-point-of-view-klipp/>